

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับ สื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู*

THE DEVELOPMENT OF FLIPPED CLASSROOM LEARNING MANAGEMENT WITH THE SOCIAL MEDIA FOR STUDENT TEACHERS

วิเชษฐ์ นันทะศรี¹ และ อัจฉรา นันทะศรี²

Wiches Nuntasri¹ and Achara Nuntasri²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

¹⁻² Loei Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: wiches.nun@lru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินคุณภาพการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าเท่ากับ 84.83/83.97 และประสิทธิผลเท่ากับ 0.74 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, ห้องเรียนกลับด้าน, สื่อสังคมออนไลน์

* Received 11 July 2024; Revised 13 July 2024; Accepted 24 August 2024

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the efficiency and effectiveness of the flipped classroom learning management with the social media for students teachers, and 2) to compare learning achievement of students who learned by the flipped classroom learning management with the social media. The study sample group, as defined by the random cluster sampling method, consisted of 29 first-year students in the Faculty of Education at Loei Rajabhat University. The research instruments were the quality assessment of the learning management plans, the assessment of quality on the flipped classroom learning management with the social media and the learning achievement test. The statistics that were employed for this study included mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed as follows: 1) the efficiency of the flipped classroom learning management with the social media was equal to 84.83/83.97 and the effectiveness was equal to 0.74, and 2) the learning achievements of students between before and after learning were significantly different at the .05 level.

Keywords: Learning Management, Flipped Classroom, Social Media

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กำหนดกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) แต่จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษาและการเรียนรู้ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาผู้วิจัย พบว่า 1) ผู้เรียนบางคนขาดแรงจูงใจในการเรียน 2) เวลาในการเรียนจำกัด ผู้สอนไม่สามารถอธิบายเนื้อหาให้ทุกคนเข้าใจพร้อมกันได้ในเวลาจำกัด ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ใหม่ โดยอาศัยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการแสวงหาความรู้และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

จากการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีพบว่า การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Learning) ที่มีแนวคิดสำคัญว่า “เรียนที่บ้าน-ทำการบ้านที่โรงเรียน” (Bergmann and Sams, 2012) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยกระดับคุณค่าของความเป็นครู คือ ครู ไม่สอนแบบถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์โดยตรง แต่ถ่ายทอดผ่านวิดีโอที่สั้น ๆ 15-20 นาที ให้ผู้เรียนไปเรียนสาระความรู้ที่บ้าน ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่เรียนช้า จะดูซ้ำหลายครั้งก็ได้ และในชั้นเรียนผู้เรียนจะได้โจทย์หรือกิจกรรมเพื่อฝึกการใช้ความรู้นั้น เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยลงมือทำ (Learning by Doing) ที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกและรู้จริง (วิจารณ์ พานิช, 2556) โดยในงานวิจัยนี้ยังได้นำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนนอกชั้นเรียน สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นกลุ่มของแอปพลิเคชันบนอินเทอร์เน็ตที่สนับสนุนให้มีการสร้างแหล่งเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนข้อมูลของผู้เรียน สามารถสร้างชุมชนออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ในประเด็นหรือปัญหาที่กำหนดและสรุปการอภิปรายร่วมกันได้ (วรรณิสา หนูช่วย และประกอบ กรณีกิจ, 2562) ซึ่งสื่อสังคมออนไลน์ที่นำมาใช้ ได้แก่ เฟสบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (YouTube) แพดเลท (Padlet) โดยเฟสบุ๊ก (Facebook) นำมาใช้เพื่อเป็นช่องทางเชื่อมต่อระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ใช้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การนัดหมายส่งงาน การมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาล่วงหน้า เป็นต้น ส่วนยูทูบ (YouTube) ใช้สำหรับนำเสนอวิดีโอการสอนออนไลน์ และแพดเลท (Padlet) ใช้สำหรับให้ผู้เรียนเขียนอภิปรายผลการเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ทุกที่ ทุกเวลา เป็นการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น (รุ่งอรุณ พรเจริญ และทรงสิริ วิชิรานนท์, 2563)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู เพราะจะสามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีแรงจูงใจในการเรียน และส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งดำเนินการวิจัยตามแผนการทดลองแบบ one group pretest posttest design โดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาและการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 269 คน จากทั้งหมด 10 หมู่เรียน (มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาและการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 หมู่เรียน รวม 29 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินคุณภาพการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้วิธีการพัฒนาตามรูปแบบ ADDIE model (Muruganantham, G., 2015) โดยมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

3.1 ขั้นที่ 1 ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาตามแผนการเรียนรู้ ในรายวิชาชีววิทยาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษาและการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษา

2. วิเคราะห์แบบทดสอบที่ใช้ เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

3. วิเคราะห์เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Facebook, YouTube, Padlet, Google Site, Google Forms, Google Drive, Google Docs, Google sheet

3.2 ขั้นที่ 2 ขั้นการออกแบบ (Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ รูปแบบการประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีองค์ประกอบของแผนในด้านต่าง ๆ คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาวิชาชีววิทยาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษาและการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษา

2. ออกแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

3. ออกแบบวิดีโอการสอน เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษา

4. ออกแบบใบประเมินคุณภาพการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคและวิธีการ

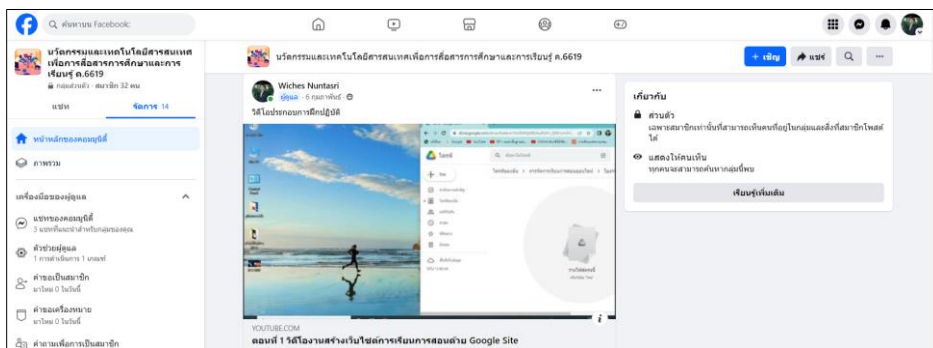
5. ออกแบบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ

3.3 ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการพัฒนา (Development) ผู้วิจัยได้ ดำเนินการดังนี้

1. นำเสนอแผนการเรียนรู้ต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของแผนการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($M=4.61$, $SD=0.58$)

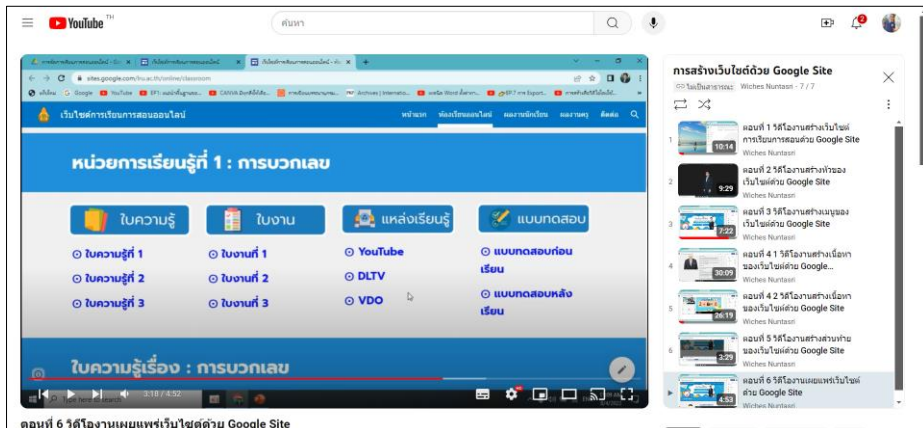
2. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผลประเมินพบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 25 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.32-0.74 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25-0.78 ผู้วิจัยจึงพิจารณาเลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบ

3. ผู้วิจัยสร้างห้องเรียนออนไลน์ผ่าน Facebook เพื่อใช้ในการนัดหมายการมอบหมายงานให้ศึกษาเนื้อหาล่วงหน้า และการส่งงาน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 หน้าห้องเรียนออนไลน์ผ่าน Facebook

4. ผู้วิจัยพัฒนาวิดีโอการสอน เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย 1. สร้างเว็บไซต์การเรียนการสอนด้วย Google Site 2. การสร้างหัวของเว็บไซต์ 3. การสร้างเมนูของเว็บไซต์ 4. การสร้างเนื้อหาเว็บไซต์ 5. การสร้างส่วนท้ายของเว็บไซต์ และ 6. การเผยแพร่เว็บไซต์ ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 วิดีโอการสอน เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษา

3.4 ขั้นตอนที่ 4 การนำไปทดลองใช้ (Implementation) ดำเนินการดังนี้

1. การทดลองใช้ในขั้นแอลฟา (Alpha stage) ผู้วิจัยทำการทดสอบการทำงานในโมดูลต่าง ๆ ของการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ สามารถทำงานได้ตรงตามที่ได้ออกแบบไว้หรือไม่ โดยทำการทดสอบซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อหาข้อผิดพลาด และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดสอบในขั้นตอนถัดไป

2. ทดสอบใช้ขั้นเบต้า (Beta stage) ดำเนินการนำการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 คน เพื่อปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริง

3.5 ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยได้นำเสนอการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจประเมินด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคและวิธีการ ด้านละ 3 ท่าน พบว่าด้านเนื้อหา ($M=4.63$, $SD=0.47$) และด้านเทคนิค ($M=4.56$, $SD=0.54$) จัดอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การดำเนินการทดลองด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

4.1 การปฐมนิเทศผู้เรียน เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้านวิธีการเรียนการสอน การทำกิจกรรม และการฝึกใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการทำงานได้อย่างไม่ติดขัด

4.2 กำหนดให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนผ่าน Google Form เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

4.3 ผู้สอนมอบหมายงานให้ศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าผ่าน Facebook

4.4 ผู้เรียนศึกษาวิดีโอการสอน เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษาผ่าน YouTube

4.5 ผู้เรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้นอกชั้นเรียนผ่าน Google Docs

4.6 ร่วมกันอภิปรายและสรุปสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษานอกชั้นเรียนก่อน การปฏิบัติงานผ่าน Padlet

4.7 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการสร้างเว็บไซต์เพื่อการศึกษาตามใบสั่งงาน

4.8 ผู้เรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้จากการฝึกปฏิบัติงานในชั้นเรียนผ่าน Google Docs

4.9 กำหนดให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่าน Google Form เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง (Index of Item Objectives Congruence : IOC) ค่าความยาก (Difficulty index) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาประสิทธิภาพ E1/E2 การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติทดสอบที่ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู

1.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

คะแนนสอบ	n	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	29	30	25.45	84.83	84.83/83.97
คะแนนหลัง (E_2)	29	20	16.79	83.97	

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 84.83 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.97 ดังนั้นประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

1.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

จำนวนผู้เรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน	ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน	ค่าดัชนีประสิทธิผล
29	20	225	487	0.74

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 225 คะแนน ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 487 คะแนน ได้ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.74 หมายความว่า ผู้เรียน 29 คน ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 74

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	p
ก่อนเรียน	29	20	7.76	1.48	26.42	<.005
หลังเรียน	29	20	16.79	1.01		

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/83.97 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และประสิทธิผลเท่ากับ 0.74 แสดงว่า การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี เนื่องจากการเรียนรู้วิธีนี้ได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการออกแบบและพัฒนาตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้เนื้อหามากยิ่งขึ้น และกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษา หาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนเมื่อพบปัญหา พร้อมทั้งในกระบวนการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อนได้ตลอดเวลา จึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาอย่างท่องแท้ทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุสา พรหมทา และสมชาย วงศา (2561) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบทเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ รายวิชาความเป็นครู พบว่า การสร้างสื่อการเรียนการสอนตามขั้นตอนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเรียนรู้ สามารถเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น มีการประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ โดยการส่งและตรวจงานใน

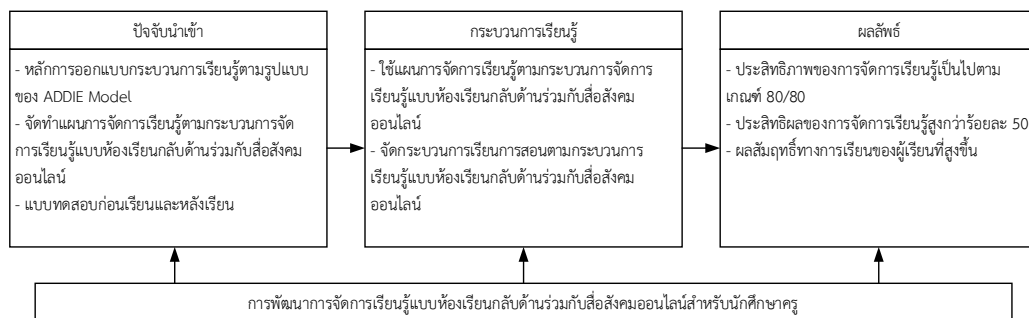
บทเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 84.75/89.07 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.72 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญฤดี คำภาบุตร และอรรณ ชูกระเดื่อง (2566) ที่ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษา หาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายในแต่ละชั่วโมงเรียน ส่งผลต่อประสิทธิภาพเท่ากับ 85.63/82.37 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.69

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนและหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน 7.76 และหลังเรียน 16.79 ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านผู้เรียนจะได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้เรียนคุ้นเคย โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ในทุกที่ ทุกเวลาที่ต้องการ และสามารถทบทวนเนื้อหาซ้ำได้ตามศักยภาพของตนเองเท่าที่ต้องการ ซึ่งจะเพิ่มความสนใจของผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น และในชั้นเรียนผู้เรียนจะมีเวลาในการฝึกปฏิบัติจากการลงมือทำมากขึ้นจึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกและรู้จริง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ เชื้อวงศ์ และสุกัญญา ทองแห้ว (2565) ที่ศึกษาการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านในรายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้นของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการศึกษาแบบห้องเรียนกลับด้าน ทำให้นักศึกษาและผู้สอนมีกระบวนการใช้การสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาทบทวนเนื้อหา สร้างแรงจูงใจระหว่างเรียน ได้รับประสบการณ์ตรง มีเวลาปฏิบัติงานมากขึ้น ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนและสามารถทำผลงานได้ดีขึ้นเนื่องจากเวลาในชั่วโมงเรียนส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง จึงทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhang et al., (2021) ได้ศึกษาผลของห้องเรียนกลับด้านต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสำรวจผลของห้องเรียนกลับด้านต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ห้องเรียนกลับด้านส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา นอกจากนี้ยังส่งผลดีต่อการปฏิบัติมากกว่าความรู้เชิงทฤษฎี และมีนัยสำคัญทางสถิติต่อชั้นเรียนขนาดกลาง

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากหลักการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบของ ADDIE Model การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนสำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนให้สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ดังแผนภาพที่ 3

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ที่ได้รับ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่าการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาครูทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้เนื้อหามากยิ่งขึ้นและมีเวลาในการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนดีขึ้น ดังนั้น ผลจากการวิจัยนี้จึงเหมาะที่จะเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในรายวิชา อื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้สอนต้องมีการสำรวจความพร้อมของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้เรียนมีความพร้อมหรือไม่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเทคนิคและวิธีการสอนอื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กานต์ เชื้อวงศ์ และสุกัญญา ทองแก้ว. (2565). การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านในรายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้นของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 8(6), 125-138.

ขวัญฤดี คำภาบุตร และอริญ ชูยกระเดื่อง. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 7(4), 98-108.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. (2566). ระบบบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. เรียกใช้เมื่อ 20 มิถุนายน 2567 จาก https://reg.lru.ac.th/registrar/class_info_2.asp

รุ่งอรุณ พรเจริญ และทรงสิริ วิชิรานนท์. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์. วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 10(2), 62-72.

วรรณิสา หนูช่วย และประกอบ กรณีกิจ. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานด้วยสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 12(1), 1456-1470.

วิจารณ์ พานิช. (2556). ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง. กรุงเทพมหานคร : เอสอาร์พรินติ้งแมสโปรดักส์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

- อรสา พรหมทา และสมชาย วงศา. (2561). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ
ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบทเรียนเครือข่ายสังคมออนไลน์ รายวิชาความเป็นครู.
วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 8(3), 34-42.
- Bergmann, J., & Sams, A. (2012). Why flipped classrooms are here to stay.
Education Week, 45(2), 17-41.
- Muruganantham, G. (2015). Developing of E-content package by using ADDIE
model. International Journal of Applied Research, 1(3), 52-54.
- Zhang, Q., Cheung, E. S. T., & Cheung, C. S. T. (2021). The Impact of Flipped
Classroom on College Students' Academic Performance: A Meta-Analysis
Based on 20 Experimental Studies. Science Insights Education Frontiers,
8(2), 1059-1080.